

دیدگاه

شماره: ۸۷۱		موضوع: تأثیر متناقض سیاست های تجاری بر محیط زیست
تاریخ: ۹۸/۰۸/۲۱		
تهیه و تنظیم: محمدرضا رفعتی		
توضیح اجمالی: بر خلاف آنچه در افواه شایع است، کاربرد سیاست های تجاری بسیار وسیع تر از محدودسازی واردات و یا توسعه صادرات است و می تواند در زمینه هایی نظیر حفاظت از محیط زیست، صرفه جویی در مصرف آب و حتی آمایش سرزمین و تقویت سیاست خارجی کشور نیز به کار گرفته شود. در سال های اخیر تلاش شده با تصاعدی کردن حقوق ورودی خودروهای وارداتی متناسب با حجم موتور آنها و ممنوعیت واردات خودروهای با حجم موتور بیش از ۲۵۰۰ سی سی اقدامات موثری در زمینه کاهش مصرف سوخت و حفاظت از محیط زیست به عمل آید. اما این اقدامات برای حفاظت از محیط زیست کافی است؟ جواب این سوال منفی است. باید توجه داشت که حقوق ورودی بالاتر یا ممنوعیت ورود باعث می شود تا قیمت خودروهای پر مصرف در داخل افزایش یابد. از این رو تولید یا مونتاژ آنها در داخل سودآورتر خواهد شد. توجه داشته باشیم که سهم واردات در بازار داخلی کمتر از ده درصد است بنابراین اگر برای تولید داخلی خودرو، استاندارد مصرف سوخت یا ممنوعیتی مشابه وضع نشود سیاست تجاری اعمال شده می تواند به افزایش تولید خودروهای پرمصرف در داخل و وارد شدن لطمه به محیط زیست منتهی شود. به علاوه در غیاب اعمال محدودیتی مشابه بر تولیدات داخلی، سیاست تجاری مزبور سیاستی تبعیض آمیز شناخته خواهد شد و در صورت عضویت در سازمان جهانی تجارت مورد ایراد قرار خواهد گرفت. نکات کلیدی: - سیاست تجاری اتخاذ شده می تواند به عنوان سیاستی لازم برای حفاظت از محیط زیست تلقی شود اما سیاستی کافی نیست. - ضروری است بر تولید خودروهای پرمصرف داخلی نیز محدودیت های مشابهی اعمال شود تا تولید خودروهای پرمصرف در داخل تشویق نشود. - از آنجا که در حال حاضر سهم خودروهای با حجم موتور بالا در کشور بسیار محدود است با هدف کاهش متوسط حقوق ورودی در کشور و رفع تبعیض میان تولید داخلی و واردات که مورد ایراد سازمان جهانی تجارت قرار خواهد گرفت بهتر است تا حقوق ورودی تعیین شده برای خودروهای پرمصرف به مالیات بر مصرف تبدیل شود و از تولیدات داخلی و وارداتی به طور یکسان اخذ شود. - این سیاست می تواند در مورد دیگر کالاهای مصرف کننده انرژی نظیر وسایل برقی و وسایل مصرف کننده دیگر حامل های انرژی نیز به کار گرفته شود تا تولیدکنندگان داخلی و واردکنندگان را به سوی تولید و واردات کالاهای برخوردار از کارایی در مصرف انرژی سوق دهد و ضمن کاهش مصرف حامل های انرژی، از آلودگی هوا و محیط زیست به صورت جامع تری جلوگیری شود. - شایسته است از هم اکنون در صدور مجوز تاسیس برای تولید داخلی، تولیدات مشترک و طرح های سرمایه گذاری مستقیم خارجی، کارایی انرژی محصولات تولیدی مورد توجه جدی قرار گیرد.		